

Quickscan

Registratie Huiselijk Geweld

Carinda Jansen
Connie Mensink
Judith Wolf

UMC St. Radboud Nijmegen/Trimbos instituut Utrecht

Januari 2006

Inhoudsopgave

Vooraf	3
1 De quickscan: aanleiding, doel en onderzoeksactiviteiten	4
1.1 <i>Aanleiding en doel</i>	4
1.2 <i>Beleidscontext</i>	5
1.3 <i>Registratie van huiselijk geweld</i>	5
1.4 <i>Onderzoeksactiviteiten</i>	7
2 Registratie van Huiselijk Geweld bij kernsectoren, samenwerkingsverbanden en ASHG	8
2.1 <i>Doelbepaling registratie huiselijk geweld</i>	8
2.2 <i>Definities van huiselijk geweld</i>	8
2.3 <i>Registratie van huiselijk geweld bij kernsectoren en samenwerkingsverbanden</i>	11
2.4 <i>Registratie bij Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld</i>	16
2.5 <i>Knelpunten/succesfactoren registratie</i>	17
3 Gegevensset registratie ASHG's	19
3.1 <i>Totstandkoming minimale gegevensset</i>	19
3.2 <i>Minimale gegevensset ASHG</i>	20
3.3 <i>Definities bij minimale gegevensset</i>	25
4 Randvoorwaarden	29
4.1 <i>Registratie en privacy</i>	29
4.2 <i>Registratiesystemen</i>	33
Geraadpleegde bronnen	34

Bijlagen

1. Sleutelfiguren en contactpersonen
2. Inventarisatie registratie-items bij ASHG's
3. Spelregels Casusoverleg bij ASHG Noord-Kennemerland

Vooraf

Het registreren van huiselijk geweld heeft in Nederland aan actualiteit en urgentie gewonnen door de oprichting van de Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld (ASHG's). Het UMC St. Radboud te Nijmegen en het Trimbos Instituut te Utrecht hebben in opdracht van het ministerie van VWS een Quickscan registratie huiselijk geweld uitgevoerd.

De opzet voor de quickscan is aan de leden van de denktank Registratie Huiselijk Geweld (bestaande uit TransAct, Ministerie van VWS, Federatie Opvang, MO-groep, Raad voor de Kinderbescherming, Ministerie van Justitie, GGD en Trimbos instituut) voorgelegd. In de denktank zijn ook de eerste bevindingen van de quickscan besproken. Gedurende de looptijd van de quickscan is de denktank opgeheven. De conceptrapportage is echter wel aan de leden voorgelegd.

Naast deze denktank is er op initiatief van de onderzoekers en enkele coördinatoren van ASHG's een werkgroep opgericht. Deze werkgroep, bestaande uit medewerkers van ASHG's verantwoordelijk voor de registratie, heeft commentaar geleverd op de concept-gegevensset en het registratieformulier voor ASHG's.

De verzameling van informatie bij de kernsectoren is uitgevoerd door Michel Planije (onderzoeker bij het Trimbos instituut).

Wij zijn de betrokkenen zeer erkentelijk voor hun inbreng. Speciale dank gaat uit naar het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Oost- en Midden Gelderland voor het gebruik van de conceptversie van het registratieformulier en het geven van waardevolle verbeteruggesties.

1 De quickscan: aanleiding, doel en onderzoeksactiviteiten

1.1 Aanleiding en doel

Tijdens een bijeenkomst (in mei 2005) met landelijke partners, waaronder landelijke instituten zoals TransAct en het Trimbos instituut, is de stand van zaken bij de registratie van huiselijk geweld doorgenomen. Er bleek onvoldoende zicht te bestaan op de registratie van huiselijk geweld bij lokale ketenpartners en regionale projecten huiselijk geweld. Ook waren het doel en de mate van gegevensuitwisseling niet duidelijk. Tijdens deze bijeenkomst is de voorkeur uitgesproken tot het uitvoeren van een quickscan registratie huiselijk geweld. Het ministerie van VWS heeft het UMC St. Radboud en het Trimbos instituut hiertoe opdracht gegeven.

De quickscan biedt aanknopingspunten voor landelijke en lokale besluitvorming over registratie van huiselijk geweld. De quickscan dient tevens als input voor verdere discussie en standpuntbepaling binnen het landelijk Netwerk Huiselijk Geweld.

Doel van de quickscan:

1. Het verkrijgen van inzicht in registraties van huiselijk geweld bij kernsectoren.
2. Het in kaart brengen van registraties bij samenwerkingsverbanden Huiselijk Geweld en bij reeds lopende ASHG's.
3. Het ontwikkelen van een referentiekader voor de registratie van huiselijk geweld.

De quickscan is in korte tijd uitgevoerd (november 2005 – januari 2006). Opbrengst van de quickscan is onderhavig rapport met de stand van zaken bij de registratie van huiselijk geweld in Nederland en een (minimale) gegevensset voor de registratie van contacten huiselijk geweld bij de ASHG's. De gegevensset is in de vorm van een registratieformulier tijdens de uitvoering van het onderzoek beschikbaar gesteld aan de ASHG's.¹

Doorgaans wordt een onderscheid gemaakt tussen het opnemen van gegevens over huiselijk geweld in een registratiesysteem en het opnemen van gegevens vanuit registraties in een monitoring systeem. Dit rapport beperkt zich tot de registratie van huiselijk geweld.

---

¹ onder andere via de website www.huiselijkgeweld.nl

1.2 Beleidscontext

Aanpak huiselijk geweld

In Nederland zijn veel organisaties al jarenlang actief binnen het ‘huiselijk-gewelddomein’; bijvoorbeeld de politie, de vrouwenopvang en het Algemeen Maatschappelijk Werk. In 2000 krijgt de bestaande aanpak een nieuwe impuls door het ‘Project voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld’ van het Ministerie van Justitie. Dit project heeft als doel ‘het bevorderen van een betere aanpak – zowel preventief, curatief als repressief – van huiselijk geweld door overheidsorganisaties op centraal en decentraal niveau, waaronder politie, Openbaar Ministerie en hulpverleningsinstanties’. Het project vormt een startsein voor nieuwe initiatieven in het land; projecten voor een integrale aanpak, speciale pleger-slachtoffer pilots en projecten voor kinderen met geweldservaringen. De focus richt zich op hulp aan het héle gezin en daarnaast krijgen speciale doelgroepen als ouderen en kinderen nadrukkelijk aandacht.

In 2002 verschijnt de nota ‘Privé Geweld - Publieke Zaak’ van het Ministerie van Justitie over de gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld. In de nota wordt een groot aantal voornemens en maatregelen aangekondigd die bedoeld zijn om de aanpak van huiselijk geweld te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is de oprichting van regionale Advies en Steunpunten Huiselijk Geweld. In 2004 is aan 35 centrumgemeenten vrouwenopvang een meerjarige subsidie verstrekt voor de oprichting of de uitbreiding van een regionaal ASHG. Dit is gebeurd op basis van de Tijdelijke stimuleringsregeling advies- en steunpunten huiselijk geweld. Voor deze regeling is in de periode 2004-2007 een bedrag van €7,8 mln. beschikbaar. Hiermee zal in 2006 een landelijk dekkend netwerk van ASHG’s worden gerealiseerd (Voortgangsrapportage IBO maatschappelijke opvang 2005, VWS 2005).

1.3 Registratie van huiselijk geweld

In de Tijdelijke stimuleringsregeling ASHG is opgenomen dat een ASHG voorziet in registratie van contacten en doorverwijzingen (Kader 1a).

Kader 1a Tijdelijk Stimuleringsregeling

Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 12 juli 2004 GVM 2496206, houdende de Tijdelijke stimuleringsregeling advies- en steunpunten huiselijk geweld, Artikel 3/punt d

Een Advies- en Steunpunt voldoet na oprichting of uitbreiding aan de volgende voorwaarde:

* Het ASHG voorziet in een registratie van contacten en doorverwijzingen.

Over de wijze waarop geregistreerd dient te worden en welke gegevens verzameld moeten worden, geeft de regeling geen nadere aanwijzingen.

In dit kader is het ook van belang om vooruit te kijken naar de ontwikkelingen bij het wetsvoorstel 'Huisverbod bij huiselijk geweld'. Als het wetsvoorstel tot wet wordt zal er mogelijk een belangrijke rol weggelegd zijn voor de ASHG's. Gedacht kan worden aan het leggen van de eerste contacten met plegers en hulpverleningstrajecten voor plegers en slachtoffers in gang zetten. Rondom het huisverbod zal het 'registratievraagstuk' gaan spelen. Van belang is om dit in een vroegtijdig stadium op te pakken.

Naast de Stimuleringsregeling ASHG is ook het Grote Steden Beleid (GSB) richtinggevend voor de inhoud van registratie van huiselijk geweld (Kader 1b).

Kader 1b Grote Steden Beleid (GSB)

Het Grotestedenbeleid (GSB) richt zich op de 30 grote en middelgrote steden (de G30) en heeft als doel steden te realiseren die veilig zijn en die voldoen aan de eisen die diverse groepen zoals bewoners, bezoekers en bedrijven aan hen stellen. Daarvoor hebben het kabinet en de G30 in april 2004 een aantal doelen vastgesteld. De ministeries van Justitie en van BZK zijn samen verantwoordelijk voor het beleidsthema veiligheid, waarin ook afspraken over huiselijk geweld zijn opgenomen.

Ten aanzien van huiselijk geweld hebben de steden aangegeven hoe zij een vermindering van (herhaling van) huiselijk geweld willen bewerkstelligen. De mate waarin huiselijk geweld voorkomt wordt afgemeten aan het aantal meldingen van huiselijk geweld bij de politie; deze gaat aangiften van huiselijk geweld apart registreren. Het doel is om een reductie van het aantal eerste en herhaalde meldingen van huiselijk geweld te hebben gerealiseerd. Voorts moet huiselijk geweld worden teruggedrongen door het inrichten van advies- en steunpunten huiselijk geweld die zullen fungeren als front office voor de samenwerkingsverbanden van politie en hulpverlening.

Bron: <http://www.justitie.nl/themas/veiligheid/grotestedenbeleid>

De Vrouwenopvang heeft te maken met de eisen zoals gesteld in de wettelijke Registratieregeling maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. In deze

registratieregeling zijn ook gegevens rondom de probleeminventarisatie van de vrouw opgenomen (Kader 1c).

Kader 1c Registratieregeling maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

Gemeenten waaraan een specifieke uitkering Maatschappelijke Opvang/Vrouwenopvang wordt verstrekt dienen er zorg voor te dragen dat instellingen die op grond van die uitkering middelen ontvangen, hun werkzaamheden registreren en deze gegevens aan te leveren aan Prismant. Naast demografische gegevens (waaronder geslacht, geboortedatum, woongemeente, herkomst/nationaliteit, burgerlijke staat ed) moeten gegevens worden geregistreerd over de situatie van de cliënt (problemen, kwaliteit van leven, zorgbehoeften, zorggebruik ed). In de registratieregeling zijn verder gegevens opgenomen over onder andere de probleeminventarisatie, doorverwijzing, gestelde en bereikte hulpdoelen en resultaat dienstenaanbod. Huiselijk geweld komt tot uiting bij de probleeminventarisatie waar op het leefgebied justitie en veiligheidskwesaties wordt geregistreerd.

Bron: Staatscourant 14 januari 2005, nr. 10 / pag.12

1.4 Onderzoeksactiviteiten

Voor de quickscan naar de registratie van huiselijk geweld zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Korte analyse van beleidsdocumenten over actuele beleidspraktijk en beleidsontwikkelingen rondom de registratie van huiselijk geweld.
2. Telefonische interviews met sleutelfiguren van kernsectoren en ASHG's. Ook zijn personen geïnterviewd die met hun instelling deel uitmaken van samenwerkingsverbanden (VeiligHuis Utrecht en Toevluchtsoord Groningen). Tijdens deze interviews is gevraagd naar het doel van de registratie, de afnemers van informatie, uitwisseling van gegevens en bescherming van de privacy van personen en succes- en faalfactoren bij registratie.
3. Inventarisatie van registratie-items over huiselijk geweld bij kernsectoren: politie, vrouwenopvang, Algemeen Maatschappelijk Werk, Bureau Jeugdzorg, Advies&Meldpunt Kindermishandeling, Raad voor de Kinderbescherming en de GGD'en. De kernsectoren is gevraagd naar de landelijke registratie van huiselijk geweld.
4. Inventarisatie van de registratie bij bestaande Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld. Binnen de 35 Centrumgemeenten Vrouwenopvang waren ten tijde van dit onderzoek 24 ASHG's operationeel. Deze steunpunten zijn verzocht een voorbeeldregistratie beschikbaar te stellen. Van 15 ASHG's is een voorbeeldexemplaar ontvangen, 3 steunpunten hebben niet gereageerd, voor de overige 6 steunpunten was het (nog) niet mogelijk om een voorbeeldregistratie aan te leveren.

2 Registratie van Huiselijk Geweld bij kernsectoren, samenwerkingsverbanden en ASHG

2.1 Doelbepaling registratie huiselijk geweld

De doelbepaling van de registratie huiselijk geweld bij de kernsectoren, de samenwerkingsverbanden en de ASHG's komen met elkaar overeen.

Doel 1: Bron voor externe verantwoording

Rijk en gemeenten zijn samen verantwoordelijk voor het oplossen van maatschappelijke problemen. Gemeenten hebben ruimte om zelf initiatieven te ontplooien en leggen de ambities vast in convenanten of een Meerjaren Ontwikkelings Plan (MOP). Het rijk volgt de ontwikkelingen op afstand; gemeenten leggen op afgesproken momenten verantwoording af over de voortgang. Registratiegegevens vormen een bron voor externe verantwoording. Ook instellingen gebruiken de registraties om op hun beurt verantwoording af te leggen richting financiers (bijvoorbeeld de gemeenten).

Afnemers: Lokale en landelijke overheden.

Doel 2: Bron voor interne kwaliteitsbeoordeling

Het vastleggen van inhoudelijke informatie over slachtoffers, plegers en de aard van het huiselijk geweld is noodzakelijk om optimale hulp te kunnen bieden aan de betrokkenen. De informatie wordt, binnen de vastgestelde kaders, ook gebruikt voor uitwisseling met ketenpartners. Daarnaast kan informatie uit de registratie over de in-, door-, en uitstroom bij voorzieningen dienen voor feedback op het handelen van de medewerkers inzake huiselijk geweld.

Afnemers: Hulpverleners in de hulp- en justitieketen.

Doel 3: Bron voor sturingsinformatie

Verzamelde informatie wordt gebruikt als (interne) sturingsinformatie. Gegeneerde cijfers zijn ondersteunend bij evaluaties van de (keten-) aanpak huiselijk geweld. Registratie maakt aard en omvang van huiselijk geweld in de regio zichtbaar. Op basis van de cijfers kunnen trends worden aangetoond, waardoor het belang van preventieprojecten of doelgroepenbeleid bijvoorbeeld kan worden benadrukt.

Afnemers: Beleidsmakers in de hulpverlening, projectleiders, directie en management van betrokken (keten-)organisaties.

2.2 Definities van huiselijk geweld

Landelijk zijn er veel verschillende definities van huiselijk geweld, en aspecten daarvan, in omloop. Het belang van een eenduidige definitie van huiselijk geweld wordt door alle sleutelfiguren binnen de kernsectoren en de ASHG's ondersteund. Vooral in de

samenwerking met andere lokale en landelijke partners is het noodzakelijk om als het ware één taal te spreken.

Bij de kernsectoren (onder andere bij de politie, de Raad voor de Kinderbescherming en de GGD) is de definitie van Intomart in gebruik (1997, in opdracht van het ministerie van Justitie. Kader 2a). In dit rapport wordt nadrukkelijk stilgestaan bij de verwarring die de term ‘huiselijk geweld’ op kan roepen. De auteurs schrijven: *“Het ‘huiselijke’ van huiselijk geweld wordt niet bepaald door de plek waar het gebeurt, maar door de persoon die het doet”*.

Kader 2a

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Geweld is de aantasting van de persoonlijke integriteit. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen geestelijk en lichamelijk geweld (waaronder seksueel geweld). De huiselijke kring bestaat uit (ex-)partners, gezins- of familieleden en huisvrienden. Huisvrienden zijn personen die een vriendschappelijke band onderhouden met het slachtoffer of met iemand uit de directe omgeving van het slachtoffer, en die het slachtoffer in de huiselijke sfeer ontmoeten.

Bron: Huiselijk geweld, Aard, omvang en hulpverlening. Intomart, 1997

Veel latere begripsbepalingen zijn afgeleid van de beschrijving in kader 2a. De omschrijving van huiselijk geweld, zoals die door het ministerie van VWS in de Tijdelijke stimuleringsregeling Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld wordt gehanteerd (Kader 2b) is, met name, bij de ASHG's in gebruik.

Kader 2b

Huiselijk geweld: elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard in de privé-situatie, waardoor schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan het slachtoffer in de vorm van fysiek of psychisch letsel, anders dan kindermishandeling.

Bron: Ministerie van VWS, GVM 2496206, 2005

In het factsheet dat het ministerie van Justitie in 2005 presenteerde, staat een nieuwe begripsbepaling (Kader 2c). Deze beschrijving is concreter dan eerdere officiële bepalingen en benoemt nadrukkelijk kindermishandeling. De Federatie Opvang geeft

aan deze definitie te hanteren. Deze beschrijving verschilt van de definitie van het ministerie van VWS in haar stimuleringsregeling gebruikt (kader 2b).

Kader 2c

“[...] geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Het kan daarbij gaan om lichamelijk en seksueel geweld en om psychisch geweld, zoals bedreiging en belaging (‘stalking’). Huiselijk geweld kan de vorm aannemen van kindermishandeling en seksueel kindermisbruik, partner-relatiegeweld in alle denkbare verschijningsvormen, en mishandeling of verwaarlozing van ouderen.

Bron: Factsheet Huiselijk geweld. Ministerie van Justitie, Directie Voorlichting, 2005

Het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) hanteert geen landelijke definitie van huiselijk geweld, maar werkt met een begripsbepaling van huiselijk geweld (kader 2d).

Kader 2d

Huiselijk geweld is: alles daar waar sprake is van geweld in een gezin, maar het kind niet rechtstreeks het slachtoffer wordt, maar wel getuige is van geweld.

Bron: interview AMK

Bureau Jeugdzorg en het Algemeen Maatschappelijk Werk hebben landelijk geen definitie van huiselijk geweld vastgesteld.

Er zijn nog andere, ook lokale omschrijvingen van huiselijk geweld of elementen daarvan. Als voorbeeld noemen wij hier de omschrijvingen zoals gebruikt bij de samenwerkende organisaties in Zuid Limburg (kader 2e).

Kader 2e

Seksueel geweld:

Lijfelijk contact: aanranding en verkrachting

Zonder lijfelijk contact: exhibitionisme, ongewenst creëren van seksuele sfeer, ongewenst confronteren met pornografisch materiaal

Lichamelijk geweld:

Met het lichaam: slaan, schoppen, krabben, aan de haren trekken, duwen

Met voorwerpen en attributen: snijden, brandwonden maken, vastbinden, mond afplakken

Met medicijnen: misbruik van medicatie

Psychisch geweld:

Schelden, dreigen, pesten, intimideren, treiteren, vernederen, zelfgevoel ondermijnen

Verwaarlozing:

Niet voor voldoende voedsel of drinken zorgen; niet voor voldoende persoonlijke of huiselijke hygiëne zorgen; onvoldoende medische zorg bieden; onvoldoende geestelijke zorg bieden; onvoldoende aandacht bieden

Financiële uitbuiting, benadeling:

Stelen: geld of waardevolle spullen stelen, misbruik maken van goedgegeloof, valse beloftes doen (beloven rekeningen te betalen en het niet doen), afpersen (geld over laten maken naar de eigen rekening, geld/giften eisen)

Schending van grondrechten:

Beperken van vrijheid/zelfbeschikking/privacy: ongevraagd post lezen of achterhouden, bezoek of telefoon verbieden, iemand nooit alleen laten, iemand onnodig eigen beslissingen onthouden.

Bron: samenwerkende organisaties Zuid-Limburg

2.3 Registratie van huiselijk geweld bij kernsectoren en samenwerkingsverbanden

Kernsectoren

Medewerkers van verschillende organisaties kunnen in aanraking komen met huiselijk geweld. In deze paragraaf wordt de landelijke registratie van huiselijk geweld bij enkele relevante organisaties (kernsectoren) belicht. Aan de orde komen politie, vrouwenopvang, Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), Raad voor de Kinderbescherming, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), Bureau Jeugdzorg en GGD.

Politie

In 2003 is het 'landelijk programmabureau huiselijk geweld en de politietaak' ingesteld door de Raad van Hoofdcommissarissen. In 2004 is de landelijke registratiemodule huiselijk geweld aan alle politieregio's ter beschikking gesteld. Binnen deze module wordt onderscheid gemaakt tussen soorten geweld: lichamelijk, seksueel, belaging, bedreiging en psychisch. Bij iedere soort geweld wordt met incidentcodes binnen het BPS (Bedrijfs Processen Systeem) en de Maatschappelijke codes van Xpol gewerkt. Zo verwijst bij lichamelijk geweld binnen BPS de code '343' naar man/vrouw mishandeling en verwijzen binnen Xpol de codes 'F550 t/m F552' naar mishandeling.

Naast deze module is het managementinformatiesysteem GIDS-Kubus ontwikkeld. Met de introductie in 2005 van een speciale module huiselijk geweld binnen GIDS-Kubus is

het mogelijk om voor een aantal regio's met verschillende bedrijfsprocessensystemen naast het aantal incidenten ook informatie te genereren over aard en achtergrond van huiselijk geweld.

Vrouwenopvang

Een groot deel van de ASHG's is bij de vrouwenopvang aangehaakt. Voor de registratie bij de ASHG's wordt gebruik gemaakt van een speciale module binnen het registratiesysteem Regas of een zelf ontwikkeld registratiesysteem. In hoofdstuk 3 wordt verder ingegaan op de registratie bij de ASHG's.

In Regas, dat in gebruik is bij de Vrouwenopvang, wordt huiselijk geweld geregistreerd bij de inventarisatie van probleemgebieden. Huiselijk geweld valt onder het probleemgebied 'Veiligheid en (huiselijk) geweld'. Aan de orde komen de volgende items:

- Vrouwenhandel/gedwongen prostitutie
- Kindermishandeling (in verleden cliënt)
- Incest (in verleden cliënt)
- Aanranding/verkrachting/seksueel geweld
- Lichamelijke mishandeling
- Bedreiging van cliënt door (ex-)partner/psychisch geweld
- Seksueel geweld jegens kinderen cliënt
- Lichamelijke mishandeling van kinderen cliënt
- Dreiging van ontvoering van kinderen cliënt
- Problemen verband houdend met verblijfsstatus
- Huiselijk geweld
- Anders

Algemeen Meldpunt Kindermishandeling

Bij het AMK wordt gewerkt met het landelijke registratiesysteem KitS . Geregistreerd wordt onder andere:

- Aantal contacten
- Soort contact
- Achtergrond van de personen die contact opnemen
- Aard van de mishandeling
- Leeftijd en geslacht van het kind
- Situatie bij afsluiting dossier

Raad voor de Kinderbescherming

In 2005 is bij de Raad voor de Kinderbescherming een landelijk registratiepakket Huiselijk Geweld geïntroduceerd. Het pakket is samengesteld voor vestigingen van de Raad die willen registreren hoe vaak huiselijk geweld wordt gesignaleerd in de casuïstiek.

In het pakket is een formulier opgenomen waarmee de volgende gegevens worden verzameld:

- Regio
- Dossiernummer
- Afsluitingsdatum
- Soort zaak
- Sprake of vermoeden van huiselijk geweld
- Signalen huiselijk geweld
- Duur van het huiselijk geweld
- Wie zijn dader/slachtoffer
- Expliciet ter sprake komen van huiselijk geweld bij raadsonderzoek
- Ondernomen actie

Algemeen Maatschappelijk Werk

Bij het AMW komt de term huiselijk geweld als zodanig niet in de registratiesystemen voor. In het registratiesysteem komen wel vormen van geweld voor, waaruit huiselijk geweld valt af te leiden. Het gaat daarbij om de volgende items:

- Problemen van Cliënt doordat Cliënt (of diens partner / kind / ouder) slachtoffer is van machtsmisbruik en / of geweld(smisdrijf), zijnde een schadelijke vorm van een lichamelijke, psychische of seksuele handeling
- Cliënt (of diens partner/kind/ouder) is slachtoffer van actueel lichamenlijk geweld
- Cliënt (of diens partner/kind/ouder) is slachtoffer van actueel psychisch geweld
- Cliënt (of diens partner/kind/ouder) is slachtoffer van actueel sexueel geweld
- Incest/aanranding/verkrachting/vrouwenmishandeling/ongewenste intimiteiten/vrouwenhandel - gedwongen prostitutie/overig
- Cliënt heeft problemen met verwerking oorlogsproblematiek zelf ondergaan of diens partner/kind/ouder
- Cliënt heeft problemen met verwerking geweld, in het verleden zelf ondergaan of diens partner/kind/ouder
- Verwerking lichamenlijk geweld in het verleden/ verwerking psychisch geweld in het verleden
- Verwerking incest/ verwerking aanranding/ verwerking verkrachting/ verwerking vrouwenmishandeling/ verwerking ongewenste intimiteiten/ verwerking vrouwenhandel/gedwongen prostitutie/ overige
- Cliënt heeft problemen met dader te zijn van gewelds(misdrijf) of problemen met dader zijn van diens partner/kind/ouder
- Lichamenlijk geweld/ psychisch geweld/ seksueel geweld/ overige misdrijven
- Cliënt heeft problemen met slachtoffer te zijn van overige misdrijven of het slachtoffer zijn van diens partner/kind/ouder

Bureau Jeugdzorg

Bij Bureau Jeugdzorg wordt gebruik gemaakt van het landelijke Informatiesysteem Jeugdzorg (IJ). Het informatiesysteem is gericht op het vastleggen van de processen binnen de Jeugdzorg. Bureaus Jeugdzorg vertonen echter onderling grote verschillen in zowel organisatorische als procesmatige opbouw en de informatievoorziening vertoont grote verschillen. Binnen 'IJ' is een vast gedeelte voor alle gebruikers gedefinieerd en daarnaast bevat het een gedeelte dat per Bureau Jeugdzorg naar wens kan worden ingericht.

Landelijk wordt er niet speciaal op huiselijk geweld geregistreerd. De Bureaus hanteren een screener voor het in kaart brengen van de problematiek. Huiselijk geweld kan hier aan de orde zijn en ingevoerd worden in de registratie, maar is in vele gevallen slecht terug te vinden in de papieren dossiers.

GGD

Voor de GGD'en is geen landelijk registratiesysteem beschikbaar met items over huiselijk geweld. GGD'en registreren huiselijk geweld dikwijls in het kader van OGGZ / bemoeizorg. Soms betreft het de enkele vraag of huiselijk geweld binnen de casus aan de orde is. Uitgebreidere registratie van huiselijk geweld komt voor bij GGD'en waar een Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld is ondergebracht. Een voorbeeld van de geregistreerde items bij een GGD waar een ASHG is ondergebracht is in kader 2f opgenomen.

Kader 2f: Geregistreerde items inzake huiselijk geweld bij GGD Zuid Holland Zuid

- NAW (naam, adres, woonplaats) gegevens van het slachtoffer
- NAW gegevens van de pleger
- NAW gegevens van de kinderen
- Relatie tussen pleger, slachtoffer en kinderen
- Wie doet de aanmelding
- Melding van de politie: welk district
- Aard van het geweld
- Sprake van recidive
- Verwijzing voor de intake, naar welke organisatie
- Gegevens bespreking hulpverleningsteam
- Welke organisatie het casemanagement heeft

Samenwerkingsverbanden

Uit een inventarisatie van TransAct (Goes 2005) van (bestaande en in oprichting zijnde) ASHG's blijkt dat alle 35 ASHG's samenwerkingsafspraken (in de vorm van convenanten, protocollen of ketenafspraken) hebben gemaakt of in een vergevorderd stadium zijn om tot afspraken te komen. De samenwerkingsstructuur bestaat doorgaans uit het ASHG als frontoffice en hulpverleningsinstellingen als backoffice. Vanuit dit samenwerkingsverband wordt de doorverwijfsfunctie van het ASHG benut en worden

trajecten voor hulp aan slachtoffers en plegers uitgezet. Politie en justitie zijn opgenomen in samenwerkingsverbanden voor realisatie van strafrechterlijke trajecten. Partners waar mee wordt samengewerkt zijn onder andere: de politie, het maatschappelijk werk, daderhulpverlening, het AMK en de vrouwenhulpverlening.

Samenwerken leidt in de praktijk vaak tot multidisciplinair-casusoverleg. De ASHG's die hieraan deelnemen, kennen in de eigen registratie vaak een verdiepingsmogelijkheid. Een zogenaamd 'voorblad' wordt in alle gevallen ingevuld om zicht te krijgen op algemene kenmerken van de situatie, een tweede blad wordt gehanteerd bij actieve toeleiding van een beller en een eventueel derde blad gebruikt men voor casusoverleggen en/of monitoring (bijvoorbeeld bij Toevluchtsoord Groningen en Veilig Huis Utrecht zie kader 2g).

De geraadpleegde sleutelfiguren van de ASHG's geven aan dat het belang om gegevens uit te wisselen met ketenpartners groot is. Het gaat hierbij om twee soorten informatie:

- Managementinformatie (bijvoorbeeld ten behoeve van locale omvangsschattingen)
- Actuele cliënt(systeme)informatie

Om cliënten zo goed en zo accuraat mogelijk hulp te kunnen bieden is het volgens sleutelfiguren van belang om een database beschikbaar te hebben waarin actuele informatie over individuen en gezinnen beschikbaar is; een soort 'informatieknooppunt' binnen een besloten netwerk. In verschillende Nederlandse gemeenten wordt hiermee geëxperimenteerd (bijvoorbeeld Apeldoorn).

Kader 2g   Voorbeeld van een samenwerkingsverband; VeiligHuis Utrecht

VeiligHuis te Utrecht is in 2002 in opdracht van de Gemeente Utrecht gestart. VeiligHuis is een samenwerkingsverband tussen Vrouwenopvang Utrecht, politie en justitie, Algemeen Maatschappelijk Werk, Bureau Jeugdzorg, Raad voor de Kinderbescherming, Centrum Maliebaan (verslavingszorg), Altrecht (GGZ), Stade, Slachtofferhulp en de Waag (daderhulpverlening). De Gemeente Utrecht voert de regie en is voorzitter van de stuurgroep (bestaande uit directeurs van de deelnemende partners). Voor de samenwerking is in 2001 een convenant afgesloten waarin zorgafspraken en gezamenlijke belangen zijn gedefinieerd. Er is geen gezamenlijke registratie.

VeiligHuis werkt met een Zorgprogramma een VeiligHuis Utrecht waarin onder andere daderhulpverlening is opgenomen. Naast een vrijwillige aanpak daderhulpverlening kent VeiligHuis Utrecht ook een strafrechterlijke aanpak welke is vastgelegd in een protocol waarin de werkwijze van de politie, justitie, reclassering en hulpverlening op elkaar is afgestemd.

In de begin periode van VeiligHuis werd Klimop gebruikt voor de registratie. Medewerkers aan de telefoon vulden een simpel formulier in en alle gegevens werden periodiek met de hand opgeteld.

Het gebruikte formulier is in de loop van de tijd verschillende keren aangepast. De gegevens werden in een Exces bestand opgenomen. De ervaring van VeiligHuis is dat er tijdens het telefoongesprek geen tijd is om een uitgebreide set gegevens te verzamelen.

VeiligHuis wil in de toekomst gebruik gaan maken van de speciale module van Regas om de activiteiten bij het ASHG te registreren.

De registratie is opgesplitst in een A-gedeelte en een B-gedeelte. Gedeelte A omvat de gegevens die uit de rapporten van de telefoonprovider onttrokken worden: hoe vaak, wanneer en van waar wordt gebeld. Gedeelte B zijn de registratiegegevens die geregistreerd worden door het telefoonteam.

Per 1 januari 2006 heeft het Advies- en meldpunt VeiligHuis (met de komst van Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld) een regionale functie gekregen. Het convenant is hiervoor aangepast. De organisatie van het ASHG is in ontwikkeling: het is nadrukkelijk de bedoeling om front en backoffice functies van elkaar te scheiden. Het ASHG wordt de frontoffice en Vrouwenopvang Utrecht verzorgt de back office.

Bron: VeiligHuis Utrecht

Landelijke registratie?

Om te komen tot inzicht in de problematiek van huiselijk geweld is een landelijke en organisatieoverstijgende registratie van huiselijk geweld wenselijk. Het SGBO stelt in haar richtinggevend model voor de gemeentelijke aanpak van huiselijk geweld (SGBO, 2005) dat registratie door ASHG, politie, Algemeen Maatschappelijk Werk en overige betrokken instanties een voorwaarde is voor een 'ideale aanpak van huiselijk geweld'.

Ook in de nota 'Privé Geweld - Publieke Zaak' (2002) wordt aandacht besteed aan de noodzaak om te komen tot eenduidige registratie. De partners in de samenwerkingsverbanden hebben een eigen registratie: gezamenlijke registratie komt zeer zelden voor. De implementatie van één registratiesysteem voor alle relevante organisaties en ASHG's is een zeer omvangrijke operatie; vooralsnog is hier van overheidswege geen prioriteit aan gegeven.

2.4 Registratie bij Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld

ASHG's zijn ondergebracht bij de Vrouwenopvang, de GGD en het Algemeen Maatschappelijk Werk. Volgens de Tijdelijke Stimuleringsregeling Advies en Steunpunten Huiselijk Geweld is een ASHG minimaal een loket dat telefonisch bereikbaar is voor deskundige adviezen, eerste gesprekken en doorverwijzing in geval van huiselijk geweld. Met die informatie kan worden tegemoet gekomen aan de voorwaarden van de ministeries van VWS en Binnenlandse zaken.

In de registratie van Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld komen de volgende aspecten aan de orde:

- Contacten en doorverwijzingen
- Gegevens beller, pleger, slachtoffer
- Aantal (eerste) meldingen van huiselijk geweld en van herhaling van huiselijk geweld
- Aard en ernst huiselijk geweld

Vrijwel alle (operationele) ASHG's blijken ook een actieve rol te spelen in casuoverleggen of intensief te bemiddelen naar passende hulp voor alle betrokkenen. Hiertoe dienen persoonsgegevens en achtergronden van het huiselijk geweld te worden geregistreerd. De gegevens vormen de basis voor (vervolg-) gesprekken binnen het ASHG. Daarnaast zijn de gegevens relevant voor een inhoudelijke overdracht van informatie voor een begeleide verwijzing aan ketenpartners.

2.5 Knelpunten/succesfactoren registratie

In 2004 heeft Stichting Alexander, in opdracht van het Ministerie van VWS, een quickscan bij zeven bestaande steunpunten Huiselijk geweld uitgevoerd. Als knelpunten bij de registratie werden genoemd: beperkte mogelijkheden om tijdens kort telefonisch contact gegevens te achterhalen, geen passend registratiesysteem voor handen, bij uitwisseling van gegevens tussen partners is de privacy van cliënt in het geding.

Uit de telefonische interviews met de sleutelfiguren komen de volgende punten naar voren.

Praktijk leidend

De sleutelfiguren van de ASHG's benadrukken dat registreren ondersteunend dient te zijn bij het (telefoon) gesprek. Dit betekent dat een vragenlijst bij een eerste telefonisch contact een minimale omvang moet hebben en logisch van opbouw moet zijn. Zowel voor de praktijk als voor de latere interpretatie van de gegevens is het waardevol om voorgestructureerde antwoorden te gebruiken. De antwoordcategorie 'onbekend' is als 'ontsnappingsantwoord' bij voorkeur uitgesloten.

Aanbeveling: de basisregistratie is minimaal in omvang en is dienstbaar aan de praktijk.

Zoekfunctie op indicatoren

Veel sleutelfiguren gaven aan dat het 'terugvinden' van slachtoffers, plegers of kinderen in de bestanden soms een knelpunt vormt. Persoonsgebonden informatie is niet statisch en een foutje in de spelling van een naam maakt iemand onvindbaar. Bovendien zijn bij een huiselijk geweldssituatie altijd meerdere personen betrokken en over ieder lid van het systeem kan contact worden gelegd met het ASHG.

Aanbeveling: het registratiesysteem is zodanig ingericht dat gegevens van ieder lid van een systeem worden verwerkt. Daarnaast kan ieder uniek persoon worden herleid tot het systeem waar zij of hij deel van uitmaakt.

Beperkte omvang gegevensset

Huiselijk geweld kenmerkt zich door complexiteit; het staat als probleem vrijwel nooit op zich. Dat leidt bij het registreren tot een knelpunt; wat leg je wél en wat leg je niet vast. Kennis over psychische problemen, verslaving of verblijfsstatus is relevant, maar reikt voor registratie bij een ASHG wellicht te ver.

Aanbeveling: Beperk de registratie bij ASHG tot noodzakelijke informatie. Onderscheid deze registratie van een meer inhoudelijk cliëntgebonden registratie.

Categorisering geweld

Uit de inventarisatie van registraties is op te maken dat er veel waarde wordt gehecht aan het registreren van de aard van het geweld. De huidige registraties leveren de werkers de nodige problemen op om de juiste antwoordcategorieën te kiezen. De keuze van de antwoordcategorieën leidt voor de medewerkers van ASHG soms tot een onmogelijke opdracht omdat antwoorden elkaar niet uitsluiten en de categorieën bij een vraag betrekking hebben op verschillende aspecten van huiselijk geweld.

Aanbeveling: Onderscheid in de antwoordcategorieën de aard van de relatie tussen pleger en slachtoffer en de aard van het geweld.

Klassieke gerichtheid

In sommige registraties is een klassieke benadering van huiselijk geweld te herkennen: bijvoorbeeld bij sommige ASHG is het (nog) niet mogelijk om de sekse van pleger en slachtoffer vast te leggen. Soms zijn vormen van huiselijk geweld welke (ogenschijnlijk) minder frequent voorkomen niet te herkennen in de registraties.

Aanbeveling: de registratie voorziet in de mogelijkheid om alle vormen van huiselijk geweld vast te leggen.

Evaluatie dataset

Veel registraties hebben vorm gekregen op basis van ‘voortschrijdend inzicht’; bij enkele ASHG’s is na een of twee jaar ervaring het oude systeem vervangen door een aangescherpte dataset. Veel items vervielen vaak omdat in de praktijk bleek dat het overbodige of onduidelijke vragen waren. Enkele sleutelfiguren benadrukken het belang van een weldoordachte startregistratie, omdat de ervaring leert dat het aanpassen van de registratie door tijdsdruk zelden prioriteit heeft.

Aanbeveling: de registratiewijze wordt geëvalueerd, in het gebruikte registratiesysteem kunnen aanpassingen worden opgenomen.

3 Gegevensset registratie ASHG's

3.1 Totstandkoming minimale gegevensset

Binnen de 35 centrumgemeenten Vrouwenopvang waren ten tijde van dit onderzoek 24 ASHG's operationeel. Aan deze steunpunten is verzocht een voorbeeldregistratie beschikbaar te stellen. Vijftien ASHG's leverden een voorbeeldregistratie aan, drie steunpunten reageerden niet, en de overige zes steunpunten konden (nog) geen voorbeeldregistratie aanleveren.

Elk registratie-item van de voorbeeldregistraties is per ASHG geturfd in een matrix. In totaal konden in de matrix meer dan 70 aspecten van huiselijk geweld situaties worden vastgelegd, variërend van de rechtvaardiging van het geweld door de pleger tot een tevredenheidsmeting bij de beller. De matrix maakte in één oogopslag ook een "registratie-top 10" zichtbaar. Deze items vormen de basis van de hier aanbevolen gegevensset. De geselecteerde items zijn bij minstens zeven ASHG's onderwerp van registratie. Toegevoegd zijn de door de overheden gevraagde te registreren aspecten van huiselijk geweld (zie hierna). De concept-versie van het registratieformulier is door ASHG Midden- en Oost-Gelderland in gebruik genomen en becommentarieerd.

Kernindicatoren

De opgestelde gegevensset voldoet aan de registratie-eisen zoals gesteld in de tijdelijke stimuleringsregeling ASHG's en de indicator uit het GroteStedenBeleid. Tegelijkertijd levert de set van items noodzakelijke, minimale informatie voor interne kwaliteitsbewaking en externe beleidsverantwoording. Het registreren van deze items sluit aan bij de integrale wijze van (samen-)werken binnen de meeste ASHG's.

Vanuit de doelen van de ASHG's en met het oog op standaardisering en protocollering van de gegevensverzameling bij de ASHG zijn kernindicatoren voor de registratie opgesteld. Deze kernindicatoren komen op hoofdlijnen overeen met de kernindicatoren die De Jong (1993) omschreef in de notitie 'Standaardisatie registratie seksueel geweld'. Het werken met kernindicatoren maakt het mogelijk om informatie tussen afzonderlijke ASHG's te vergelijken ten behoeve van beleidsontwikkeling.

Kernindicatoren vraagzijde

- Aantal aanmeldingen, typering aanmelder
- Sociaal demografisch profiel: geslacht, leeftijd, nationaliteit/herkomst
- Aard, ernst en actualiteit huiselijk geweld
- Betrokkenheid politie

Kernindicatoren gebruik en aanbod

- Aantal unieke cliënten dat:
  - dienstverlening ASHG krijgt
  - doorverwezen wordt
- Aantal unieke cliënten dat:
  - nieuw is
  - in behandeling is bij ASHG (dagbasis, jaarbasis)
  - terugkeert (hernieuwd contact op jaarbasis)
- Soort contact, (gemiddeld) aantal contacten

Naast de kernindicatoren voorziet de registratie in persoonsgegevens van professionals en betrokkenen en de betrokkenheid van kinderen.

Bij registratie van huiselijk geweld in de back-office kunnen de volgende kernindicatoren worden toegevoegd:

Kernindicatoren vraagzijde

- Aanvullingen op sociaal demografisch profiel en leefsituatie
- Maatschappelijke positie
- Problemen en zorgbehoeften op diverse leefgebieden
- Psychiatrische problemen
- Middelengebruik en verslavingsproblemen
- Overlastgevend gedrag
- Eerdere contacten met partners in de keten

Kernindicatoren gebruik en aanbod

- Bereikte doelen (indicatie voor stoppen geweld)
- Vervolg

3.2 Minimale gegevensset ASHG

De aanbevolen gegevensset bestaat in feite uit twee delen; een deel voor globale en anonieme contactregistratie én een deel voor persoonsgebonden informatie. De items uit het eerste deel (punt 1a, 1b en 1c) zijn geschikt voor het vastleggen van een kort contact, waarbij persoonsgebonden informatie niet relevant is. Deze items zijn, mede om die reden, geschikt voor het genereren van managementinformatie. Deel 1 kan ook gebruikt worden als 'praatformulier' tijdens een telefoongesprek. Om redenen van efficiëntie bestaat het formulier veelal uit voorgeprogrammeerde antwoorden.

De punten onder 2 zijn geschikt voor het vastleggen van naam- en adresgegevens van de betrokkenen en voor korte aantekeningen. De gegevensset is niet geschikt als cliëntvolgsysteem.

ASHG's kunnen (items uit) de gegevensset in het eigen registratiesysteem integreren. De ASHG's zijn niet wettelijk verplicht om de gegevensset te volgen. Het ministerie van VWS beveelt het gebruik van de gegevensset aan.

Registratie Advies- en Steunpunt Huiselijk geweld / versie 280206

Datum contact _____ Wijze contact: _____ Postcode*: _____
 Telefonisch, direct contact
 Teruggebeld (volgens afspraak)
 E-mail
 Melding politie
 Fax
 Anders, namelijk: _____

Herhaald contact? J N _____ Plaats*: _____
 * Bij voorkeur de locatie waar het huiselijk geweld plaatsvindt

1a. Informatie met betrekking tot het contact

Hoofdvraag	Antwoordcategorie	Aanvullend (open) antwoord
Wie heeft het contact gelegd? <i>Relevante informatie graag vermelden bij punt 2a tm 2d.</i>	☐ Particulier	☐ Slachtoffer ☐ Pleger ☐ Minderjarig kind ☐ Meerderjarig kind ☐ Familie / naaste vrienden ☐ Omstander / buren / kennis ☐ Anders, namelijk: _____
	☐ Professional	☐ Geen verdere gegevens genoteerd ☐ Gegevens genoteerd bij punt 2a.
Wat is het resultaat na het contact? <i>Relevante informatie graag vermelden bij punt 2a tm 2d.</i>	☐ Informatie / advies gegeven	☐ Inzake actueel huiselijk geweld ☐ Inzake vermoeden huiselijk geweld ☐ Inzake huiselijk geweld algemeen ☐ Inzake voorlichting / PR ☐ Anders, namelijk: _____
	☐ Telefonisch of per mail hulp geboden	
	☐ Vervolgafpraak gemaakt met ASHG	☐ Afspraak voor telefonisch gesprek ☐ Afspraak voor Face-to-facegesprek ☐ Anders namelijk: _____
	☐ Onbegeleide verwijzing naar:	☐ Algemeen Maatschappelijk Werk ☐ Jeugdzorg ☐ Vrouwenopvang ☐ Daderhulpverlening ☐ GGZ ☐ Slachtofferhulp ☐ Verslavingszorg ☐ Politie ☐ Anders, namelijk: _____
	☐ Begeleide verwijzing naar:	☐ Algemeen Maatschappelijk Werk ☐ Jeugdzorg ☐ Vrouwenopvang ☐ Daderhulpverlening ☐ GGZ ☐ Slachtofferhulp ☐ Verslavingszorg ☐ Politie ☐ Anders, namelijk: _____
Opmerkingen / bijzonderheden		

1b. Informatie met betrekking tot de geweldssituatie		
Hoofdvraag	Antwoordcategorie	Aanvullend (open) antwoord
Zijn bij deze geweldssituatie minderjarige kinderen betrokken?	☐ Ja, als getuige. ☐ Ja, als slachtoffer van geweld ☐ Ja, als pleger van geweld ☐ Nee	<i>Zo ja, volg de interne aanwijzingen voor kindgebonden interventies en ga naar punt 7.</i>
Wat is de aard van het geweld?	☐ Lichamelijk geweld ☐ Geestelijk geweld ☐ Seksueel geweld ☐ Onbekend	☐ Geen zichtbaar letsel ☐ Zichtbaar letsel ☐ Stalking / belaging ☐ Bedreiging ☐ Emotionele verwaarlozing ☐ Onvrijwillige seksuele handelingen ☐ Onvrijwillig blootgesteld worden aan seksuele handelingen
Is er sprake van meerdere slachtoffers?	☐ Nee ☐ Ja, wederzijds geweld ☐ Ja, namelijk.....slachtoffers	
Wanneer vond de geweldssituatie plaats?	☐ Heden <i>(actueel en/of angst voor geweld)</i> ☐ Verleden <i>(langer dan een half jaar geleden)</i>	☐ Acuut gevaar slachtoffer of kinderen? Bel 112 of AMK 0900-1231230
Is de politie van deze situatie op de hoogte?	☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend	☐ Door aangifte ☐ Door melding

1c. Informatie met betrekking tot slachtoffer / pleger**		
	<i>Slachtoffer</i>	<i>Pleger</i>
Sekse	☐ V ☐ M	☐ V ☐ M
Leeftijd		
Geboorteland	☐ Nederland ☐ Suriname ☐ Ned. Antillen / Aruba ☐ Turkije ☐ Marokko ☐ Anders namelijk: ☐ Onbekend	☐ Nederland ☐ Suriname ☐ Ned. Antillen / Aruba ☐ Turkije ☐ Marokko ☐ Anders namelijk: ☐ Onbekend
Is deze persoon eerder betrokken geweest bij huiselijk geweld?	☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend	☐ Ja ☐ Nee ☐ Onbekend
Wat hebben slachtoffer en pleger voor een relatie ten opzichte van elkaar?	☐ Partner ☐ Ex-partner ☐ Minderjarig kind ☐ Meerderjarig kind ☐ Ouder <65 ☐ Ouder 65> ☐ Overige familielid ☐ Huisvriend/in ☐ Anders:	☐ Partner ☐ Ex-partner ☐ Minderjarig kind ☐ Meerderjarig kind ☐ Ouder <65 ☐ Ouder 65> ☐ Overige familielid ☐ Huisvriend/in ☐ Loverboy ☐ Anders:

** Uitgebreide persoonsgebonden informatie graag vermelden bij punt 2b tm 2d.

2a. Registratie gegevens professional

Actuele gegevens betrokken professional

Naam : mw/hr
Instelling : Plaats instelling :
Functie :
Telefoon 1 : Telefoon 2 :
E-mail :

Opmerkingen / afspraken:

2b. Registratie Persoonsgebonden gegevens slachtoffer

Actuele gegevens slachtoffer

Naam bij geboorte :
Voornaam : O V O M
Adres en postcode :
Telefoonnummer :
Veilig belmoment :
E-mail :
Geboortedatum :
Spreekt betrokkene Nederlands? J / N

Geeft deze betrokkene toestemming voor het gebruik van de persoonsgegevens?

O Ja O Nee

Hier graag informatie opnemen over bestaande hulpverlening, begeleide verwijzing en terugkoppelingen:

2c. Registratie Persoonsgebonden gegevens pleger

Actuele gegevens (vermoedelijke) pleger

Naam bij geboorte :
Voornaam : O V O M
Adres en postcode :
Telefoonnummer :
E-mail :
Geboortedatum :
Spreekt betrokkene Nederlands? J / N

Geeft deze betrokkene toestemming voor het gebruik van de persoonsgegevens?

O Ja O Nee

Hier graag informatie opnemen over bestaande hulpverlening, begeleide verwijzing en terugkoppelingen:

2d. Registratie Persoonsgebonden gegevens kind(eren)

Actuele gegevens kind

Naam bij geboorte :
Voornaam : O V O M
Adres en postcode :
Geboortedatum :
Geboorteland :
Telefoon :
Veilig belmoment :
E-mail :
Spreekt betrokkene Nederlands?

*Geeft deze betrokkene toestemming voor
het gebruik van persoonsgegevens?*

O Ja O Nee O Nvt

Hier graag informatie opnemen over bestaande hulpverlening, begeleide verwijzing en terugkoppelingen:

3.3 Definities bij minimale gegevensset

Het is, zowel voor de praktijk als voor de betrouwbaarheid van cijfers, belangrijk om een eenduidige interpretatie van definities te hebben. Aanbevolen wordt om zowel intern als met betrokken partners een definitiedocument op te stellen. Hierna worden voorstellen voor definities gegeven die aansluiten bij het gepresenteerde registratieformulier in paragraaf 3.2.

Term	Aanbevolen definitie
Huiselijk geweld	Geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Het kan daarbij gaan om lichamelijk en seksueel geweld en om psychisch geweld, zoals bedreiging en belaging ('stalking'). Huiselijk geweld kan de vorm aannemen van kindermishandeling en seksueel kindermisbruik, partner-relatiegeweld in alle denkbare verschijningsvormen, en mishandeling of verwaarlozing van ouderen. Bron: Factsheet Huiselijk geweld. Ministerie van Justitie, 2005
Datum contactlegging	Noteer hier de datum waarop het contact is gelegd in verband met deze huiselijk geweld situatie.
Herhaald contact?	Hierna noteren of vanuit dit ASHG eventueel een eerder contact plaatsvond in verband met dit huiselijk geweld.
Wijze contact	Contact gelegd na voicemail, direct per telefoon, per mail of anders.
Postcode / Plaats	Wat is de woonplaats en/of de postcode van de locatie waar het geweld plaatsvindt? Wanneer onbekend of niet relevant de woon- of werkplaats van de beller noteren.
Professional	Een beroepskracht of professionele vrijwilliger die uit hoofde van haar/zijn functie geconfronteerd wordt met (een vorm van) huiselijk geweld.
Particulier	Persoon die in de privé-situatie geconfronteerd wordt met (een vorm van) huiselijk geweld. De persoon is zelf betrokken bij het geweld of omstander. De betrokkene is wellicht hulpverlener van beroep, maar belt niet vanuit die context.
Slachtoffer	Persoon die ongeacht leeftijd, sekse of achtergrond geconfronteerd wordt met een bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische en/of seksuele aard in de privé-situatie, waardoor haar of hem schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend in de vorm van fysiek en/of psychisch letsel.

Pleger	Persoon, ongeacht leeftijd of sekse, die door bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, in de privé-sfeer, schade berokkent of dreigt te berokkenen in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Er is een juridisch verschil tussen de term pleger en dader: daders zijn veroordeelde plegers, plegers zijn niet veroordeeld.
Familie / naaste / vriend(in)	Persoon die een hechte band onderhoudt met slachtoffer, pleger of kind(eren), de betrokkene(n) in de huiselijke sfeer ontmoet en daardoor ziet, hoort of vermoedt dat huiselijk geweld plaatsvindt.
Omstander / buur / kennis	Persoon die contact heeft met slachtoffer, pleger of kind(eren) en daardoor ziet, hoort of vermoedt dat huiselijk geweld plaatsvindt.
Vermoeden van huiselijk geweld	Er is sprake van een vermoeden van huiselijk geweld, omdat de beller enkele signalen heeft opgevangen, maar (nog) geen concrete aanwijzingen heeft dat huiselijk geweld plaatsvindt.
Resultaat: info huiselijk geweld algemeen	In algemene termen is informatie verschaft over huiselijk geweld, hieronder valt ook het verstrekken van (contact-) informatie van andere organisaties.
Resultaat: Voorlichting / pr	Het betreft een concrete vraag om deskundigheidsbevordering, voorlichting of informatiemateriaal
Resultaat: Telefonisch of per mail hulp geboden	De beller is telefonisch of per e-mail voldoende geholpen en vindt een vervolgggesprek (vooralsnog) niet nodig.
Resultaat: Vervolgafpraak gemaakt	Met de beller is een afspraak gemaakt voor een (vervolg-) gesprek op locatie (face-to-face) of voor een vervolg per telefoon of mail.
Resultaat: (On-)begeleide verwijzing	Na een ongeleide verwijzing kan de betrokkene zelf contact opnemen met een organisatie. Bij een begeleide verwijzing neemt het ASHG een actieve rol op zich door hulp te mobiliseren of door de betrokkene actief te begeleiden naar een andere organisatie.
Minderjarig kind als getuige	Een minderjarig kind dat op welke wijze dan ook blootgesteld wordt aan geweld binnen de familiekring. Het kind hoeft niet daadwerkelijk aanwezig geweest te zijn bij een incident om toch als getuige aangemerkt te worden; een kind kan oog- en oorgetuige zijn, maar ook spanning voelen.
Minderjarig kind als slachtoffer van geweld	Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele

	<p>aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.</p> <p>(Bron: Wet op de Jeugdzorg, 2005)</p>
Kind als pleger van geweld	<p>Elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard door een meer- of minderjarig kind waardoor voor de ouders/verzorgers of voor overige gezinsleden ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend in de vorm van fysiek of psychisch letsel.</p>
Lichamelijk geweld	<p>Elke vorm van interactie van fysieke aard, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend in de vorm van fysiek letsel.</p> <p><i>(Slaan / schoppen / krabben / aan de haren trekken / duwen / snijden / brandwonden maken / vastbinden / mond afplakken / misbruik van medicatie / Niet voor voldoende voedsel of drinken zorgen / niet voor voldoende persoonlijke of huiselijke hygiëne zorgen / onvoldoende medische zorg bieden)</i></p>
Geestelijk geweld	<p>Elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van psychische aard in de privé-situatie, waardoor schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend in de vorm van psychisch letsel.</p> <p><i>(Schelden / dreigen / pesten / intimideren / treiteren / vernederen / zelfgevoel ondermijnen / onvoldoende aandacht bieden / beperken van vrijheid / beperken van zelfbeschikking / beperken van privacy)</i></p>
Seksueel geweld	<p>Elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van seksuele aard in de privé-situatie, waardoor schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend in de vorm van psychisch en/of lichamelijk letsel.</p> <p><i>(Aanranding / verkrachting / onvrijwillige seksuele handelingen / onvrijwillig blootgesteld worden aan seksuele handelingen / gedwongen prostitutie/ ongewenst creëren van seksuele sfeer)</i></p>

Wederzijds geweld	Geweldssituatie waarin betrokkenen zowel pleger als slachtoffer zijn.
Geweld in het heden	Huiselijk geweld dat onlangs plaatsvond of minder dan een half jaar geleden óf huiselijk geweld dat langer geleden plaatsvond maar waar actuele angstgevoelens door bestaan.
Betrokkenheid politie	Is de politie door een melding en/of aangifte op de hoogte van of intensief betrokken bij de situatie?
Geboorteland	Is een van de betrokkenen geboren binnen één van de genoemde landen? De categorieën komen overeen met grootste bevolkingsgroepen in Nederland.
Eerder huiselijk geweld	Is deze persoon eerder, als slachtoffer of als pleger, betrokken geweest bij huiselijk geweld?
Relatie slachtoffer / pleger	Wat is de relatie van de pleger ten opzichte van het slachtoffer en vice versa? Bij (ex-)partner volstaat één vinkje.
Mishandeling oudere >65	Al het handelen of nalaten van handelen van al degenen die in een persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere (65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt dan wel vermoedelijk zal lijden en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid. Bron: Comijs, H. (1999)
Mishandeling ouder <65	Bedreigende of gewelddadige interactie van een (eigen) meer- of minderjarig kind ten opzichte van de ouder/verzorger (jonger dan 65 jaar).

4 Randvoorwaarden

4.1 Registratie en privacy

Om slachtoffers en plegers van huiselijk geweld adequaat te kunnen verwijzen is het van belang hiervoor relevante persoonsgebonden gegevens te registreren. Tegelijkertijd dient echter met het oog op de privacy van personen zo min mogelijk persoonsgebonden informatie te worden vastgelegd. De gegevens worden vaak voor zowel interne als externe doelen gebruikt. Uitwisseling en koppeling van gegevens over cliënten vragen om een optimale bescherming van de privacy van betrokken personen. Hierna staat centraal welke gedragslijn gevolgd moet worden om maximaal aan de gestelde wet- en regelgeving te voldoen.

Ter bescherming van de privacy van betrokkenen in de registratie is een aantal wetten van belang:

- Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP)
- Wet Politierregisters (uit de Politiewet (PW))

Deze wetten worden hierna kort beschreven. In Kader 4a en 4b staat kort wat de betekenis van de wetgeving is voor ASHG.

Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP)

De Wet bescherming persoonsgegevens (hierna WBP) schrijft het aanmelden van persoonsgegevensverwerking bij het College Bescherming Persoonsgegevens (hierna CBP) voor. De aanmelding beschrijft uitvoerig de doeleinden van de persoonsgegevensverwerking, de rechtmatigheid ervan en de rechten en plichten van de registreerder en de geregistreerde. Onder persoonsgegevensverwerking wordt verstaan onder andere het verzamelen, opvragen, raadplegen, verstrekken, verspreiden en samenbrengen van informatie. Elke organisatie is volgens de WBP zelf verantwoordelijk voor de beveiliging van gegevens en daarmee aansprakelijke bij overschrijding van de wettelijke regels. De WBP maakt een onderscheid tussen gewone en bijzondere gegevens. Voor de verwerking van bijzondere gegevens geldt een strengere 'regime' dan voor de verwerking van gewone gegevens.

Gewone gegevens zijn onder andere naam, geslacht, leeftijd, inkomen, opleiding, burgerlijke staat. *Bijzondere gegevens* zijn volgens de wet:

- godsdienst of levensovertuiging
- ras
- politieke gezindheid
- gezondheid, inclusief verslaving (medische gegevens)
- seksuele leven
- lidmaatschap van een vakvereniging

- strafrechtelijke gegevens
- gegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag.

Kader 4a: Wat betekent de WBP voor de aanpak van Huiselijk Geweld?

Het kan soms relevant zijn om gegevens inzake de strafrechtelijk vervolging van plegers te registreren. Bovendien is het denkbaar dat ASHG's in verband met het aanstaande huisverbod voor plegers ook informatie over 'hinderlijk gedrag' gaan vastleggen. Wanneer die bijzondere gegevens geregistreerd worden, dienen cliënten door middel van een handtekening toestemming te verlenen voor het verwerken van de persoonsgegevens en het samenbrengen en bewerken van die gegevens. De instelling informeert de betrokkene over het doel van de registratie. Indien de benodigde toestemming niet van de betrokkene wordt verkregen, wordt aangetekend door wie, wanneer en hoe hiertoe een poging is ondernomen en waardoor de poging is gestrand. Mits zorgvuldig uitgevoerd wordt op deze wijze voldaan aan het gestelde in de WBP. Om efficiënt te werk te gaan, is een nauwe samenwerking met de politie wenselijk.

Het CBP is belast met toezicht op de naleving van de WBP. Maar daarnaast hebben bedrijven, instellingen en brancheorganisaties de mogelijkheid zelf een interne toezichthouder aan te stellen, *een Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG)*. Deze houdt binnen de organisatie toezicht op de verwerking van persoonsgegevens en daarmee op de naleving van de WBP. Benoeming van zo'n functionaris zal ertoe leiden dat de nationale toezichthouder (CBP), zich terughoudend opstelt bij organisaties waarin deze FG naar behoren werkzaam is.

Bewaartermijn

Hoelang de verzamelde gegevens bewaard mogen worden verschilt per situatie: in de WBP staat geen vaste bewaartermijn. Als het voor het doel van het samenwerkingsverband niet meer noodzakelijk is de gegevens te bewaren, moeten de persoonsgegevens verwijderd worden of bijvoorbeeld van alle identificerende kenmerken ontdaan worden.

Wet Politierregisters (WP)

Vrijwel alle ASHG's hebben een op schrift gestelde samenwerkingsovereenkomst met de politie. Vaak is binnen de overeenkomst aandacht voor de uitwisseling van gegevens, zie kader 4b als voorbeeld voor de regeling bij politie Groningen.

Kader 4b: Wat betekent de Wet Politieregister voor de aanpak van Huiselijk Geweld?

Kern van de Wet Politieregisters is dat de politie alleen (persoons)gegevens uit haar registers mag verstrekken aan personen en instanties die in de wet worden genoemd. Ook met toestemming van de cliënt mogen, in principe, geen gegevens worden verstrekt aan instanties die niet in de wet genoemd worden. De wettelijke grondslag om daarvan af te wijken wordt gevormd door artikel 30 van de Wet Politieregisters, dat uitzonderingen mogelijk maakt op het beginsel van de geheimhouding van zulke gegevens. Het aantoonbare belang van de uitoefening van de politietaak is daarvoor het criterium. In vrijwel alle situaties rond huiselijk geweld is sprake van de uitvoering van de politietaken hulpverlening of openbare orde.

Deze regeling voorziet erin dat de korpsbeheerder in zijn hoedanigheid van beheerder van de gegevensregisters van de regiopolitie, akkoord gaat met het verstrekken van gegevens aan derden, die zich in (keten)samenwerking met de politie bezig houden met de aanpak van huiselijk geweld volgens het protocol eerste hulp bij huiselijk geweld.

De Wet Politieregisters werkt met drie cirkels van instanties en personen die informatie uit de politieregisters mogen ontvangen.

- Politieambtenaren
- OM en burgemeester
- Organisaties met publieke taak, zoals: AMK, Raad Kinderbescherming, erkende organisaties voor slachtofferzorg.

Wordt een organisatie niet in de wet genoemd, dan mag de politie aan deze organisatie in principe geen informatie geven. In individuele gevallen mag de politie ook gegevens verstrekken aan andere organisaties die niet expliciet worden genoemd. Voorwaarde is, zoals gezegd, dat deze verstrekking gericht is op de uitvoering van de politietaak. Omdat ook hulpverlening tot de politietaak behoort, kan de politie in individuele gevallen informatie aan hulpverleners verstrekken. In dit geval wordt de inhoud van een proces-verbaal onder strikte voorwaarden ter beschikking gesteld aan de hulpverlening.

Bron: Regeling Huiselijk geweld en Privacy. Politie Groningen, 2004

Recente ontwikkelingen

De hier besproken wet- en regelgeving is zeker niet uitputtend en landelijke ontwikkelingen dienen gevolgd te worden. Verschillende organisaties en het CBP zijn momenteel bezig een manier te vinden om de rechtmatigheid van het uitwisselen van persoonsgegevens te waarborgen. Een eerste resultaat van een gezamenlijke actie van GGZ Nederland, GGD Nederland en de KNMG is een checklist over gegevensuitwisseling in het kader van bemoeizorg. Het ministerie van VWS ondersteunt deze totstandkoming. Daarnaast heeft het ministerie van Justitie in samenwerking met het CBP een 'Handreiking Privacy voor gemeenten: modelconvenant voor

gegevensuitwisseling', tot stand gebracht. Dit document is digitaal te raadplegen op de website van het ministerie van Justitie (www.justitie.nl).

Gegevensuitwisseling en samenwerking

Een van de eerste taken is de identificatie van relevante lokale participanten. De organisaties blijven verantwoordelijk voor de eigen (registratie-)activiteit, maar de bedoeling is dat zij met betrekking tot huiselijk geweld enerzijds hun werkzaamheden onderling afstemmen en anderzijds inhoud en methoden van registratie of monitoring standaardiseren om gegevens te kunnen vergelijken. Alle deelnemers ondertekenen een convenant waarin zij het belang van samenwerking inzake huiselijk geweldssituaties onderschrijven en vastleggen welke gegevens van de eigen organisatie beschikbaar worden gesteld. In dit convenant moet ook de gemeenschappelijke doelstelling van de samenwerking worden vastgelegd. In bijlage 3 is een privacy-handleiding opgenomen zoals dat bij ASHG Noord-Kennermerland wordt gehanteerd. Meer informatie over privacy en samenwerken inzake huiselijk geweld in "Spelregels voor samenwerkingsverbanden huiselijk geweld" (Baeten, P. en L. Janssen, 2003).

4.2 Registratiesystemen

Zowel binnen de kernsectoren als bij de ASHG wordt gebruik gemaakt van verschillende registratiesystemen. Hierna volgt een opsomming van enkele systemen.

Sector	Systeem	Beschrijving	Ja/Nee
Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ondergebracht bij GGD)	Regipro contact-registratie Meer info: www.datawerken.nl	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kan op meerdere indicatoren zoeken ▪ Uitbreidingen /aanpassingen in eigen beheer mogelijk ▪ Globale contactinfo ▪ Dossievorming ▪ Gegevensuitwisseling mogelijk ▪ Genereren sturingsinformatie mogelijk ▪ Automatisch identificatienummer 	Ja ? ? Beperkt Nee Ja ja
Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ondergebracht bij Vrouwenopvang of AMW)	Into Regas Meer info: www.regas.nl	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kan op meerdere indicatoren zoeken ▪ Uitbreidingen /aanpassingen in eigen beheer mogelijk ▪ Globale contactinfo ▪ Dossievorming ▪ Gegevensuitwisseling mogelijk ▪ Genereren sturingsinformatie mogelijk ▪ Automatisch identificatienummer 	Ja Ja Nee Ja Nee Ja Ja
Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ondergebracht in een stichting)	Orion Meer info: www.wkm.welldotcom.nl	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kan op meerdere indicatoren zoeken ▪ Uitbreidingen /aanpassingen in eigen beheer mogelijk ▪ Globale contactinfo ▪ Dossievorming ▪ Gegevensuitwisseling mogelijk ▪ Genereren sturingsinformatie mogelijk ▪ Automatisch identificatienummer 	Ja Ja Ja Ja Nee Ja Ja
Samenwerkingsverband Aanpak Huiselijk Geweld	De uitweg Meer info: www.uitweg.info	Met name gericht op uitwisseling van informatie.	

Geraadpleegde bronnen

- Aanpak en preventie van huiselijk geweld. Een handreiking voor GGD'en (2005). Utrecht: GGD Nederland.
- Baeten, P. & Janssen, L. (2003). Spelregels voor samenwerkingsverbanden huiselijk geweld. Utrecht: NIZW.
- Comijs, H. (1999). Ouderenmishandeling, prevalentie, risico-indicatoren en gevolgen. Amsterdam: Uitgegeven in eigen beheer.
- Dijk, T. van, Flight, S, Oppenhuis, E & Duesmann, B. (1997). Huiselijk geweld, Aard, omvang en hulpverlening. Den Haag: Intomart, Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek .
- Factsheet Huiselijk geweld. (2005). Ministerie van Justitie, Directie Voorlichting.
- Ferwerda, H.B. (2004). Huiselijk geweld: de voordeur op een kier. Dordrecht: Advies en Onderzoeksgroep Beke.
- Goderie, M & Woerds, ter S. (2005). Meten van geweld achter de voordeur, verslag van de pilots Lokale Index Huiselijk geweld. Utrecht: Verwey-Jonker Instituut.
- Goes, A., Keus, R., Schakenraad, W. (2005). Overzicht Advies en Steunpunten huiselijk geweld. Utrecht: TransAct.
- Handreiking 'Gegevensuitwisseling in Het kader van bemoeizorg' (2005). Utrecht: GGD Nederland, GGZ Nederland, KNMG.
- Handreiking aanpak huiselijk geweld. 55 vragen over de rol van de gemeente (2004). Den Haag: VNG.
- Jong, de, J. (1993). Standaardisatie registratie van seksueel geweld. Den Haag: Organisatie en adviesbureau BV.
- Jonker, K & Egten, van, C. (2005). Referentiemodel aanpak huiselijk geweld, richtinggevend model voor de gemeentelijke aanpak van huiselijk geweld. Den Haag: SGBO.
- Landelijk registratiepakket Huiselijk Geweld 2005. (2005). Utrecht: Raad voor de Kinderbescherming.
- Privé Geweld – Publieke zaak (2002). Den Haag: Ministerie van Justitie.
- Registratieregeling maatschappelijke opvang en vrouwenopvang (2005). Staatscourant 14 januari 2005, nr. 10 / pag.12.
- Stichting Alexander (2004). Zonder drempels, Quickscan Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld.(2004).

Stuurgroep Aanpak Huiselijk Geweld a.i. van de Vrouwenopvang, Federatie Opvang.
Zuiderdorp Beleidsadvies & Management (2005) Vrouwenopvang en aanpak huiselijk geweld:
een krachtige combinatie. Strategie van de Vrouwenopvang in Nederland 2006-2010.
Tijdelijke stimuleringsregeling advies- en steunpunten huiselijk geweld (2004). Den Haag:
Ministerie van VWS.

Voortgangsrapportage IBO maatschappelijke opvang. (2005). Den Haag: Ministerie van VWS.

www

www.aanpakhuiselijkgeweld.nl

www.cbpweb.nl

www.huiselijkgeweld.nl

www.justitie.nl/themas/jeugdcriminaliteit/helpdesk_privacy

www.justitie.nl/themas/veiligheid/grotestedenbeleid

www.knmg.artsennet.nl

Bijlage 1 Sleutelfiguren en contactpersonen

Kernsectoren

Contactpersoon	
Hr. Prickarts	MO Groep Jeugdzorg
Hr. De Haas	MO Groep Maatschappelijk Werk
Mevr. van Brunshot	Federatie Opvang (Vrouwenopvang)
Hr. Van der Horst	Politie
Hr. Hendriks	AMK
Hr. Bams	GGD Nederland
Hr. Verbraak	GGD Zuid Holland Zuid

ASHG's en samenwerkingsverbanden

Mw. I. Dechesne	ASHGFryslan
Mw. J. Scholten	Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld Zuid- en Midden Kennemerland
Mw. I. Wiersma	ASHG Groningen
Mw. B. Baan	Meld- en Adviespunt Zuid-Holland-Zuid
Mw. E. Winkelman	ASHG Zuid-Hollandse Eilanden
Mw. A. Moll	Advies en Steunpunt VeiligHuis Utrecht
Mw. N. Meertens	ASHG Zuid-Limburg
Mw. A. Bos	ASHG Noord-Kennemerland
Mw. S. Prins	ASHG Zaanstreek Waterland
Hr. R. Sniijders	ASHG West-Brabant
Mw. P. de Jong	ASHG Midden Holland
Hr. A. Kok	ASHG regio's Noordwest Veluwe Ijssel-vecht en Twente
Mw. G. van Vrouwerf	ASHG Apeldoorn
Medewerkers	ASHG Oost- en Midden-Gelderland
Mw. A. Oudejans	GGD Rotterdam eo
Mw. L. Steenbergen	GGD Amstelland-Meerlanden
Hr. Schout	Meld- en Coördinatiepunt Huiselijk Geweld Emmen

Bijlage 2 Inventarisatie registratie-items bij ASHG's

	Geregistreerd item*	Verdeling binnen 15 ASHG's (1=ja)															som	%
		<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>		
1	Herkomst	1	1	1	1		1	1	1	1		1		1	1	1	12	80%
2	Geboortjaar	1	1		1		1	1	1	1		1	1	1	1	1	12	80%
3	Betrokkenheid beller	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1			1	1	12	80%
4	Geslacht	1		1		1	1	1	1		1	1		1	1		11	73%
5	Woongemeente/ Postcode	1	1			1	1	1	1			1	1	1	1		11	73%
6	Aard geweld		1		1	1	1	1	1	1	1		1		1		11	73%
7	Datum / tijdstip melding	1	1	1					1	1	1	1	1	1	1	1	11	73%
8	Woonsituatie	1	1				1	1	1	1	1	1	1		1		10	67%
9	Naamsgegevens	1	1	1	1		1	1		1	1				1	1	10	67%
10	Contactgegevens	1	1				1	1		1	1		1		1	1	9	60%
11	Relatie pleger met slachtoffer	1	1		1		1		1			1		1		1	8	53%
12	Kinderen betrokken	1	1	1	1		1						1		1	1	8	53%
13	Unieke cliëntcode	1					1		1	1		1	1	1		1	8	53%
14	Eerdere hulpverlening ivm huiselijk geweld		1						1	1	1	1	1		1	1	8	53%
15	Vraag betreft	1	1	1	1			1					1			1	7	47%
16	Interventie	1	1	1	1			1		1						1	7	47%
17	Doorverwijzing naar	1	1		1		1		1			1				1	7	47%
18	Persoonsgegevens beller		1	1				1			1	1			1	1	7	47%

* Uitsluitend items welke door minstens zeven van de vijftien steunpunten worden geregistreerd.

Bijlage 3 Spelregels Casusoverleg bij ASHG Noord-Kennemerland

Randvoorwaarden:

- Doel: Het afstemmen en verbeteren van de hulpverlening rondom het systeem met als uiteindelijk doel het doorbreken en stoppen van huiselijk geweld.
- Status: De deelnemers aan het casusoverleg vormen een netwerk. Dit netwerk kent geen gezamenlijke verantwoordelijkheid. Iedere deelnemende organisatie heeft hierin zijn/haar eigen verantwoordelijkheid. Het netwerk verleent geen zorg.
- Dossiervorming: Het verslag van het casusoverleg bestaat voornamelijk uit de gemaakte afspraken. De deelnemers van het casusoverleg voegen dit verslag toe aan het dossier van de cliënt.

Spelregel 1.

- Er wordt zoveel mogelijk gewerkt op basis van openheid en toestemming. Ondanks dat een mondelinge toestemming rechtsgeldig is heeft een schriftelijk toestemming de voorkeur. Ook de mondelinge toestemming dient in het dossier opgetekend te worden, met vermelding van de reden dat er geen schriftelijk toestemming is.
- Indien er geen toestemming gevraagd kan worden of er wordt geen toestemming gegeven, kan er een beroep gedaan worden op overmacht. In ernstige situaties (zwaarwegend belang) is verstrekking van gegevens mogelijk. Motiveer deze keuze in het dossier van de cliënt.*
- Ieder casusoverleg start met de mededeling of de cliënt toestemming heeft gegeven. Wanneer er geen toestemming is, wordt uitgelegd waarom de cliënt toch besproken moet worden.

Spelregel 2.

- Er worden alleen cliëntgegevens uitgewisseld als door een anonieme bespreking het doel van de bespreking niet kan worden bereikt.

Spelregel 3.

- Tijdens het casusoverleg staan de belangen van de cliënt centraal.

Spelregel 4.

- Aan het casusoverleg nemen alleen die beroepskrachten deel die een rechtstreekse werkrelatie hebben met de cliënt.

Spelregel 5.

- De cliëntgegevens die worden verstrekt zijn noodzakelijk om het belang van de cliënt te dienen.
- De cliëntgegevens worden alleen verstrekt aan die deelnemers aan het overleg die deze gegevens nodig hebben voor hun taakuitoefening

Spelregel 6.

- Ieder casusoverleg wordt afgesloten met het noteren van afspraken, acties en/of vervolgstappen die door een of meerdere deelnemers aan het overleg worden ondernomen.
- Ieder casusoverleg wordt afgesloten met afspraken over de wijze waarop de cliënt wordt geïnformeerd over de inhoud en de resultaten van het overleg.

---

* In geval van overmacht, wanneer er sprake is van zwaarwegend belang, kan de zwijgplicht doorbroken worden. Wanneer de plicht om te zwijgen botst met de plicht om te spreken wordt er een zorgvuldige afweging gemaakt en wordt gemotiveerd vastgelegd waarom de keuze gemaakt is om de zwijgplicht te doorbreken.

Spelregel 7.

- De deelnemers aan het casuoverleg bespreken de cliëntgegevens in beginsel niet met anderen buiten het overleg. Is dit wel noodzakelijk dan worden daarover in het overleg heldere afspraken gemaakt.

Vragen om de overmacht te toetsen.

- Wat wil je bereiken met het verstrekken van de cliëntgegevens.
- Kan dit doel ook worden bereikt zonder het verstrekken van persoonsgegevens.
- Is het echt niet mogelijk om toestemming te verkrijgen.
- Weegt de nadelige situatie van de cliënt die ik met de gegevensverstrekking wil opheffen op tegen het belang dat de cliënt heeft bij geheimhouding.
- Welke informatie heeft de andere beroepskracht echt nodig om de ernstige situatie van de cliënt op te heffen

Aan de hand van deze vragen toets de rechter een case. Hierdoor is het belangrijk dat de weg tot het verbreken van de zwijgplicht zorgvuldig wordt beschreven.

Aandachtspunten in geval van overmacht:

- Collegiale toetsing.
- Binnen instelling overleg met leidinggevende.
- Zorgvuldige aantekeningen in het cliëntdossier.
- Informatieverstrekking aan cliënt.
- Bij melding huiselijk geweld door omstander kan de medewerker van het ASHG contact opnemen met andere organisaties, met als doel het inventariseren van de reeds aanwezige hulpverlening in het gezin. Dit in verband met zwaarwegend belang en het maken van een zorgvuldige overweging tot het outreachend werken vanuit het ASHG. Indien het gezin reeds in zorg is bij andere organisaties kan de overweging zijn om niet tot acties over te gaan en de deur open te houden voor de reeds aanwezige hulpverlening. Alle acties zorgvuldig onderbouwen in het cliëntdossier.

(Bron: ASHG Noord Kennemerland, oktober 2005.)